

T.C. POZANTI İCRA DAİRESİ
2012/195 TLMT.

2012/1	5.021	117.290	8,88
2012/2	40.406	40.704	144,00

Not: 2013 yılına ait beyanlar Maden İşleri Genel Müdürlüğüne henüz bildirilmemiştir.

İlgili maden sahası bir çok farklı noktadan fotoğraflanmış, topografyanın ve ocakların durumu hakkında tespitler yapılmıştır. Sahada bulunan krom oluşumunun, mevcut ocaklar ve yarmalarda GPS ile kontrolleri yapılmıştır. Sicil: 2071 sayılı sahada Yardım Ocağı (açık), Elmalı Ocağı (açık), Ceyda Ocak (açık), Kaklık Ocak (açık ve kapalı), Güven Ocak (açık), Çarlıdere Ocağı (açık), Çeç Ocak (kapalı) ve Dereyurt Ocağı (kapalı) olarak tanımlanan ocaklar incelenmiş ve tespitler yapılmıştır. Bilirkişi heyeti tarafından Y1: 675564 -X1-4146580, Y2:686674-X2:4150179, Y3:686405 - X3:4150895, Y4:687080 -X4:4151180, Y5:683673 - X5:4152929, Y6:683689 - X6:4153067, Y7:684435- X7:4152088, Y8:677326 - X8:4150430 koordinatlarındaki mevcut ocak ve galerilerde incelemeler yapılmıştır. Söz konusu maden sahasındaki ocaklarda faaliyette bulunulmaması ve topoğrafya eğiminin yüksek olması nedeniyle yer yer akma ve kaymalar meydana gelerek basamakların bozulduğu, yer altı ocaklarında göçüklerin ve çökmelerin olduğu tespit edilmiştir. Sicil.2017 sayılı ruhsat sahasının oldukça geniş bir alana sahip olması, bilinen mevcut açık ve kapalı ocakların yanında, başka krom yataklarının da bulunabileceği kuvvetli ihtimal dahilinde görülmektedir. Bu nedenle sahada detay jeolojik-jeofizik etütlerin ve yeterli sayıda sistematik karotlu sondajların yapılması, bu karotlardan numune alınarak, numunelerin analiz sonuçlarının tüm verilerin birlikte değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Önerilen detay çalışma sonucunda görünür ve muhtemel rezerv miktarlarında ciddi bir artış olabileceği kanaati bilirkişi heyetinde oluşmuştur. Bu çalışmalar çok uzun süre ve maddi imkan gerektirmektedir.

Adana İli, Karaisalı İlçesi dahilinde bulunan Sicil.2071 (IR: 1208) sayılı IV.Grup (krom) işletme ruhsat sahası; Pozantı-Karsantı ofiyolitleri yayılım alanında, ülkemizin önemli krom rezervleri içerisinde yer alan ve Aladağlar Krom Yatakları olarak bilinen bir bölgede bulunmaktadır. Söz konusu sahanın bulunduğu bölgede, yaklaşık çok eski yıllardan beri çeşitli firma ve şahıslar tarafından madencilik faaliyetinde bulunularak krom cevheri çıkarılmıştır. Söz konusu sahanın bulunduğu bölgede günümüze kadar milyonlarca ton krom madeni çıkarılmıştır.

Sicil:2071 sayılı sahanın kıymet takdiri değerlendirilirken; ülkemizin ekonomik koşulları, ruhsata konu madenin (krom) bölge, ülke ve dünya pazarlarındaki durumu (arz-talep ilişkisi) ve sahadaki ocak işletmeciliğinin proje kapsamında rantabiliyetinin dikkate alınması gerektiğinin ayrıca önemli olduğunu vurgulamak gerekmektedir. Bununla beraber sahanın bulunduğu bölgenin, Türkiye'nin bilinen krom yatakları ve rezervi açısından çok önemli bir yerinin olması ve literatüre girmesi, ticari piyasada albenisi yüksek krom cevherinin bulunması, sahada çok sayıda açılmış olan ocak, yarma ve mostralarının varlığı ile sahadaki krom damarlarının işletme açısından elverişli olarak görülmesi, değerlendirmeye etki eden olumlu faktörlerdir.

Maden İşleri Genel Müdürlüğüne 26/04/2013 tarih ve 80439 sayılı dilekçe ile verilen 2012 yılı işletme faaliyet bilgi formuna göre, görünür rezervi 757.200 ton olarak beyan edilmiştir. Ancak 05/12/2013 tarih ve 143607 sayılı evrak ekinde verilen rezerv raporunda; sahada 468 lokasyonda sondaj çalışmalarının yapıldığı ve yapılan sondajlı verilere göre görünür rezerv miktarının 18.126.000 ton ve ortalama tenör değerinin %34 O203 olduğu belirtilmiştir. Rezerv raporunun incelenmesi neticesinde; düşük tenörlü konsantrelik cevher ile yüksek tenörlü parça cevher rezervinin ayırt edilmediği, ancak yaklaşık bir değer olarak, görünür rezervle ilgili sahada 9.127.000 ton parça cevher ve 8.999.000 ton kadar da konsantrelik cevher rezervinin bulunduğu beyan edilmiştir. Maden İşleri Genel Müdürlüğüne 26/04/2013 tarih ve 80439 sayılı dilekçe ile verilen 2012 yılı işletme faaliyet bilgi formuyla beyan edilen 757.200 ton görünür rezerv miktarının yapılan incelemeler sonucunda sahada bulunduğu kanaati oluşması nedeniyle bu rezerv miktarı kıymet takdiri için esas alınmıştır. Ancak ruhsat alanının büyüklüğü ve bu alanın formasyon özellikleri nedeniyle yapılacak çalışmalar sonucunda mevcut rezerv artabileceği görülmüştür. Madencilik faaliyetlerinde hiç bir zaman tespit edilen rezervin tamamının üretilmesi söz konusu değildir. Çünkü tespit edilen rezervin bir kısmı üretim faaliyetleri sırasında toz olmakta, paşalara karışması nedeniyle atılmakta veya üretim yapılan bölgede üretilmesi iş güvenliği açısından uygun olmaması nedeniyle üretilmemektedir. Söz konusu ruhsat alanı içinde belirlenen rezerv ancak %80'nin üretilbileceği kabul edilmiştir. Üretililecek rezerv $757.200 \text{ ton} \times \%80 = 605.760 \text{ ton dur}$. Ruhsat sahasında hem açık işletme hem de kapalı işletme yöntemi ile üretim yapılacağından, mevcut rezervin yansının açık işletme yöntemi ile yansının kapalı işletme yöntemi ile üretilileceği kabul edilmiştir. Açık İşletme Yöntemi İle Üretim Yapılacak Rezerv Miktar = $605.760/2 = 302.880 \text{ ton}$, Kapalı İşletme (Yeraltı) Yöntemi İle Üretim Yapılacak Rezerv Miktar = $605.760/2 = 302.880 \text{ ton dur}$. Açık işletme ile üretim yapılacak madenin yansının yüksek tenörlü yani direkt satılabilir cevher olacağı, diğer yansının ise konsantre tesisine beslenip burada konsantre elde edildikten sonra satışa sunulacağı kabul edilmiştir. Açık işletmede üretilip direkt satılabilen yüksek tenörlü cevher miktar = 151.440 ton ve Açık işletmede üretilip konsantre tesisine beslenecek düşük tenörlü cevher miktar = 151.440 ton dur. Ruhsat sahasında açık işletme ile üretim yapılacak ocaklarda; yüksek tenörlü cevher ile düşük tenörlü cevherin dekopaj oranlarının 1/6 olacağı, akaryakıt, yağ, işçilik, tamir bakım, amortisman, patlayıcı madde ve diğer giderler göz önüne alındığında yüksek tenörlü cevherin maliyetinin 200 TL./ton ve düşük tenörlü cevherin maliyetinin 50 TL./ton olacağı, sonucuna varılmıştır. Ruhsat sahasında yüksek tenörlü cevherin bulunduğu ve kapalı işletme ile üretim yapılacak ocaklarda akaryakıt, yağ, işçilik, tamir bakım, amortisman, patlayıcı madde, ağaç ve diğer giderler göz önüne alındığında maliyet 210 TL./ton olacağı sonucuna varılmıştır. Yüksek tenörlü (%41-42 Cr203 tenörlü) cevherin 2013 ve 2014 yılı fiyatları incelendiğinde ortalama fiyatın 420 TL./ton olduğu, düşük tenörlü (%8-24 Cr203 tenörlü) cevherden elde edilecek konsantre fiyatının ise 410 TL./ton olduğu, konsantre satış fiyatından geriye doğru yapılan maliyet düşüşleri sonucunda